

Frederiksborggade 15

1360 København K

Tlf 33 95 57 85

Fax 33 95 57 99

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form

www.ekn.dk

ekn@ekn.dk

Vedr. klage over Hundested Kommunes afgørelse af 4. oktober 2004 om afslag på ansøgning om dispensation fra tilslutningspligt til fjernvarme**17. august 2005**

J.nr.: 21-306

Eksp.nr.: 22635

BGJ-EKN

Ved brev af 7. oktober 2004 har De klaget til Energiklagenævnet over Hundested Kommunes afgørelse af 4. oktober 2004 om afslag på ansøgning om dispensation fra tilslutningspligt til fjernvarme.

Energiklagenævnet anmodede ved brev af 26. oktober 2004 Hundested Kommune om at fremsende en udtalelse til klagen samt kopi af det materiale, som har ligget til grund for afgørelsen. Hundested Kommune fremsendte ved brev af 11. november 2004 en kopi af sagens akter samt kommunens bemærkninger til klagen.

De har afgivet en yderligere udtalelse til sagen ved brev af 7. juni 2005. Hundested Kommune og Hundested Varmeværk ved advokat Jens R. Andersen har ved brev af 27. maj 2005 og 15. juni 2005 meddelt ikke at have yderligere bemærkninger.

Det fremgår af sagens akter,

- at ejendommen beliggende [...] blev tilsluttet fjernvarme ved Hundested Varmeværk d. 16. juli 1965,
- at Hundested Kommune på baggrund af projektansøgning fra Hundested Varmeværk A.m.b.a. den 21. august 1989 vedtog et projekt for tilslutningspligt til Hundested Varmeværk
- at projektet ved brev af 17. maj 1989 blev sendt i høring til ejerne af de berørte ejendomme
- at Hundested Kommune ved brev af 8. november 1989 pålagde ejendommen beliggende [...] tilslutningspligt til fjernvarmenettet
- at tilslutningspligten ikke er blevet tinglyst på ejendommen
- at De erhvervede ejendommen pr. 1. juli 2001
- at der på købsaftalen, side 1 er anført, at der er fjernvarmepligt, samt der på ejendomsoplysningsskema af 17. april 2001 vedlagt købsaftalen er anført, at der er tilslutningspligt til fjernvarme
- at De ved brev af 13. maj 2002 opsagde medlemskab af Hundested Varmeværk til ikrafttræden pr. 1. juni 2003 iht. vedtægternes § 9

- at Hundested Varmeværk ved brev af 10. september 2002 meddeler Dem, at den indgåede kontrakt ikke kan opsiges
- at Hundested Varmeværk begrundede afgørelsen med henvisning til vedtægternes § 9, hvoraf fremgår, at "Eventuelle pålæg fra kommunen om pligtig tilslutning til varmekædet skal respekteres"
- at De i flere omgange overfor Hundested Varmeværk har gjort gældende, at der - på baggrund af den manglende tinglysning - ikke er hæftet en tilslutnings- eller forblivelsespligt til Deres ejendom
- at Hundested Varmeværk gentagne gange har afvist denne argumentation
- at De ved brev af 25. juli 2004 ansøger Hundested Kommune om dispensation fra tilslutningspligt til Hundested Varmeværk
- at Hundested Kommune ved brev af 4. oktober 2004 meddeler Dem, at deres ansøgning om dispensation ikke kan imødekommes
- at De ved brev af 7. oktober 2004 påklager Hundested Kommunes afgørelse af 4. oktober 2004 til Energiklagenævnet
- at Deres sag ved brev af 21. december 2004 stilles i bero, indtil Energiklagenævnet har truffet afgørelse i sagerne vedrørende [...] (EKN j.nr. 21-297) og [...] (EKN j.nr. 21-298), idet der er mange lighedspunkter mellem disse to sager og Deres sag.

17. august 2005

J.nr.: 21-306

Eksp.nr.: 22635

BGJ-EKN

Side 2 af 10

Den påklagede afgørelse

Af Hundested Kommunes afgørelse af 4. oktober 2004 fremgår det:

Med brev af 25. juli 2003 har De søgt om dispensation fra ejendommens tilslutningspligt til Hundested Varmeværk med den begrundelse, at De har tungtvejende grunde til at benytte alternative muligheder for rumopvarmning og forsyning med varmt brugsvand.

Af Deres brev fremgår, at De ved anvendelse af vedvarende energikilder kan opnå en besparelse i størrelsesordenen 10.000 kr. og De anfører, at der vil være en samfundsmæssig sidegevinst ved reduktion af CO2 belastningen.

Deres ovennævnte ejendom blev i 1965 tilsluttet fjernvarmen, og ejendommen blev i 1989 pålagt påbud om fortsat tilslutning til Hundested Varmeværk i forbindelse med Byrådets vedtagelse af tilslutningspligt i henhold til tilslutningsbekendtgørelsen.

Tilslutningspligten medfører ikke aftagepligt, men pligt til at betale de faste afgifter, som Hundested Varmeværk påligner de tilsluttede ejendomme med hjemmel i Energiministeriets Bekendtgørelse om tilslutning mv. til kollektive varmforsyningsanlæg.

Det fremgår af Bekendtgørelse om tilslutning mv. til kollektive varmforsyningsanlæg i § 16, at ejere af ejendomme, der er pålagt tilslutningspligt til et kollektivt varmforsyningsanlæg, ikke sene-

re kan kræve sig fritaget for tilslutning med henvisning til, at der nu er eller ønskes installeret et opvarmningssystem, som ellers ikke kan kræves tilsluttet. Jf. bekendtgørelsens § 17 kan kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde give dispensation.

Hundested Varmeværk har i en udtalelse oplyst, at De efter erhvervelse af ejendommen i 2001 den 14.05.2002 fremsendte opsigelse af medlemskabet med Hundested Varmeværk med virkning pr. 01.06.2003, og at Hundested Varmeværk herefter meddelte Dem, at kontrakten ikke kan opsiges med henvisning til de daværende vedtægters § 9, hæftelse, hvoraf fremgår at:

"Eventuelle pålæg fra kommunen om pligtig tilslutning til varmekædet skal respekteres."

Ved Varmekædets rutinemæssige målerudskiftning i 2003 ville De ikke have opsat ny måler, og De har efterfølgende selv afmonteret det af varmekædet opsatte målerafslæsningsstik, hvorfor det må antages, at De allerede har monteret en alternativ varmekilde. Deres ansøgning blev behandlet på Miljø-, Plan og Teknikudvalgets møde den 29. september 2004, hvor et enigt udvalg med henvisning til ovennævnte besluttede, at der ikke meddeles dispensation fra den i 1989 meddelte tilslutningspligt.

Hundested Kommunes nærværende afgørelse kan påklages til Energiklagenævnet. Klagefristen er 4 uger fra modtagelse af nærværende afgørelse. Klagen skal indgives til Hundested Kommune, som sender klagen til Energiklagenævnet ledsaget af en udtalelse, og det materiale som har ligget til grund for kommunens afgørelse.

17. august 2005

J.nr.: 21-306

Eksp.nr.: 22635

BGJ-EKN

Side 3 af 10

Retsgrundlaget

Da projektet for tilslutningspligt blev vedtaget i 1989 var love bekendtgørelse nr. 330 af 29. juni 1983 af Lov om varmforsyning gældende. Herfra citeres:

§ 19. Hvis det forudsættes i et godkendt projekt for et kollektivt varmforsyningsanlæg, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at eksisterende bebyggelse inden for en bestemt tidsfrist skal tilsluttes anlægget, bl.a. under hensyntagen til den naturlige udskiftningstakt for eksisterende opvarmningsanlæg. Kommunalbestyrelsen godkender vilkårene for tilslutningen.

Stk. 2. [.....]

Fra bekendtgørelse nr. 98 af 19. marts 1982 om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg, som var gældende i 1989, citeres:

§ 3. Kommunalbestyrelsens beslutning om at pålægge en ejendom tilslutningspligt til et kollektivt varmforsyningsanlæg indebærer:

1. at forsyningsselskabet på tilslutningstidspunktet, jfr. stk. 2, kan pålægge ejendommens ejer at betale den tilslutningsafgift og de afgifter, som ifølge selskabets anmeldelse til gas- og varmeprisudvalget er gældende for ejendomme, som tilsluttes anlægget.

2. [.....]

§ 7. Kommunalbestyrelsen kan pålægge en ejendom, som allerede forsynes fra et kollektivt varmforsyningsanlæg, at forblive tilsluttet dette.

Stk. 2. Det kan ikke pålægges en ejer af en ejendom, som pålægges tilslutningspligt efter stk. 1, at betale den i § 3, stk. 1, nr. 1, omtalte tilslutningsafgift.

17. august 2005

J.nr.: 21-306

Eksp.nr.: 22635

BGJ-EKN

Side 4 af 10

Meddelelse til de berørte ejere

§ 17. Kommunalbestyrelsens beslutninger efter reglerne i bekendtgørelsens kapitel 1, 2 og 3 skal meddeles skriftligt til ejeren af den pågældende ejendom. Beslutning efter §§ 4, 6, 7 og 14 skal meddeles samtidigt med meddelelsen om godkendelsen af det projekt, der belyser forudsætningerne for beslutningen.

Stk. 2. Ejeren har pligt til at underrette evt. lejere om meddelelsen efter stk. 1.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsens meddelelse efter stk. 1 skal indeholde oplysninger om retsvirkninger m.v. af kommunalbestyrelsens beslutning.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen foranlediger, at en beslutning om, at en ejendom er pålagt tilslutningspligt, tinglyses på ejendommen.

De citerede bestemmelser er i det væsentlige videreført i den i dag gældende varmforsyningslov, jf. lovbekendtgørelse 772/2000 og den i dag gældende tilslutningsbekendtgørelse 581/2000.

Fra det i 1989 gældende cirkulære nr. 113 af 22. juni 1982 om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg citeres:

2. Tinglysning [i afsnit VI, 2]

Kommunalbestyrelsens beslutning om at pålægge tilslutningspligt skal tinglyses på den pågældende ejendom, jfr. tilslutningsbekendtgørelsens § 17, stk. 4.

Tinglysningen er uden betydning for beslutningens gyldighed. Beslutningens retsvirkninger indtræder fra det tidspunkt, hvor den

er meddelt ejeren, og tilslutningsfristen regnes fra meddelelsetidspunktet og ikke først fra tinglysningsstartspunktet.

Tinglysningskravet er begrundet i det forhold, at den lange tilslutningsfrist på 9 år for eksisterende ejendomme vil medføre, at ejendomme vil kunne skifte ejer inden udløbet af fristen, og købere af disse vil kunne være i god tro om ejendommens forpligtelser, hvis der ikke foreligger tinglysning.

[.....]

Fra den i dag gældende bekendtgørelse nr. 581 af 22. juni 2000 om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg (tilslutningsbekendtgørelsen) citeres:

17. august 2005

J.nr.: 21-306

Eksp.nr.: 22635

BGJ-EKN

§ 15. Følgende kategorier af eksisterende bebyggelse kan ikke kræves tilsluttet et kollektivt varmforsyningsanlæg:

Side 5 af 10

1) bygninger, hvor omstilling til kollektiv varmforsyning på grund af nødvendige, større installations- eller bygningsmæssige ændringer efter kommunalbestyrelsens skøn vil være uforholdsmæssigt bekostelig,

2) bygninger, der er indrettet med solvarmeanlæg, varmepumper, vindmøller, biogasanlæg, komposteringsvarmeanlæg, vandkraftanlæg, træfyr eller halmfyr, og hvor anlægget eller anlæggene tilsammen efter kommunalbestyrelsens skøn har en kapacitet, som kan dække mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand,

3) bygninger, hvor overskudsvarme fra produktionsvirksomhed efter kommunalbestyrelsens skøn dækker mere end halvdelen af bygningens energiforbrug til opvarmning og forsyning med varmt vand,

4) bygninger, der påregnes nedrevet inden for en kortere årrække, og

5) bygninger, der ikke er beregnet til at være konstant opvarmet i fyringssæsonen.

§ 16. Ejere af ejendomme, der er pålagt tilslutningspligt til et kollektivt varmforsyningsanlæg, kan ikke senere kræve sig fritaget for tilslutningen under henvisning til bestemmelserne i § 15 i denne bekendtgørelse, jf. dog § 17.

Dispensation

§ 17. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde efter ansøgning beslutte, at ny eller eksisterende bebyggelse, der er pålagt tilslutningspligt, skal fritages for tilslutning, ligesom der i særlige tilfælde kan meddeles forlængelse af tilslutningsfristen, jf. § 10.

Stk. 2. Energistyrelsen kan i enkeltstående tilfælde meddele kommunalbestyrelsen adgang til at forlænge fristen for tilslutning til max. 15 år.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsen giver efter ansøgning dispensation for tilslutningspligt til folkepensionister.

§ 20. Kommunalbestyrelsens beslutninger efter reglerne i bekendtgørelsens kapitel 1, 2 og 3 skal meddeles skriftligt til ejeren af den pågældende ejendom. Beslutningen efter §§ 8, 10 og 11 skal meddeles samtidig med meddelelsen om godkendelsen af det projekt, der belyser forudsætningerne for beslutningen.

Stk. 2. Ejeren har pligt til at underrette evt. lejere om meddelelsen efter stk. 1.

Stk. 3. Kommunalbestyrelsens meddelelse efter stk. 1 skal indeholde oplysninger om klageadgang og klagefrist, samt om retsvirkninger mv. af kommunalbestyrelsens beslutning.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen foranlediger, at en beslutning om, at en ejendom er pålagt tilslutningspligt, tinglyses på ejendommen.

17. august 2005

J.nr.: 21-306

Eksp.nr.: 22635

BGJ-EKN

Side 6 af 10

Fra forvaltningsloven, lov nr. 571 af 19. december 1985 citeres:

§ 22. En afgørelse skal, når den meddeles skriftligt, være ledsaget af en begrundelse, medmindre afgørelsen fuldt ud giver den pågældende part medhold.

§ 24. En begrundelse for en afgørelse skal indeholde en henvisning til de retsregler, i henhold til hvilke afgørelsen er truffet. I det omfang, afgørelsen efter disse regler beror på et administrativt skøn, skal begrundelsen tillige angive de hovedhensyn, der har været bestemmende for skønsudøvelsen.

Stk. 2. Begrundelsen skal endvidere om fornødent indeholde en kort redegørelse for de oplysninger vedrørende sagens faktiske omstændigheder, som er tillagt væsentlig betydning for afgørelsen.

Stk. 3. [.....]

Energiklagenævnets praksis

1. Energiklagenævnet har i afgørelse af 13. april 2005 (j.nr. 21-297) samt afgørelse af 26. april 2005 (j.nr. 21-298) taget stilling til, hvorvidt tilslutningspligt kan gøres gældende overfor en efterfølgende erhverver, samt hvorvidt tinglysning er en gyldighedsbetingelse.

Fra Energiklagenævnets afgørelse af 13. april 2005 (j.nr. 21-297) samt afgørelse af 26. april 2005 (j.nr. 21-298) citeres:

”5. Kalundborg Kommune har anført, at kravet om tinglysning ikke har betydning for, om en utinglyst tilslutningspligt kan gøres

gældende over for en senere godtroende erhverver, når pligten er godkendt og meddelt efter den foreskrevne procedure.

Det fremgår af sagen, at beslutningen om tilslutningspligt blev meddelt de øvrige berørte ejendomme ved brev af 20. september 1984. Da kommunen på det tidspunkt ejede klagerens ejendom, må § 17, stk. 1, i tilslutningsbekendtgørelse 98/1982 (nu § 20, stk. 1, i bek. 581/2000), anses som automatisk opfyldt.

6. Det bemærkes, at tilslutningspligten påhviler ejendommen, jf. bl.a. § 11, stk. 1 og 3, i varmemforsyningsloven, samt forudsætningsvist af § 13, stk. 1. Tilsvarende fremgår det af § 20, stk. 4, i tilslutningsbekendtgørelsen 581/2000, at det er ejendommen, og altså ikke dennes ejer, der er pålagt tilslutningspligt. Tilsvarende fremgik af de i 1984 gældende bestemmelser.

17. august 2005

J.nr.: 21-306

Eksp.nr.: 22635

BGJ-EKN

Side 7 af 10

7. Kravet om tinglysning fremgår ikke af varmemforsyningsloven. Lovens § 22 (i dag § 15) gav ministeren bemyndigelse til at træffe bestemmelse herom. Bemyndigelsen blev benyttet i alle tilslutningsbekendtgørelser.

8. Selv om tinglysningskravet efter ordlyden i bekendtgørelsens § 17, stk. 1 (i dag § 20, stk. 4), er en ubetinget pligt for kommunerne, og selv om tinglysning i praksis har vist sig at have en konfliktforebyggende eller konfliktløsende betydning, må Energiklagenævnet - efter den analyse, som sagen efter genoptagelsen er blevet genstand for - give kommunen medhold i, at det ville føre til en uholdbar retstilstand, hvis manglende tinglysning i sig selv fører til, at tilslutningspligten ikke kan gøres gældende over for en efterfølgende erhverver, eller retsforfølgende kreditorer."

2. Energiklagenævnet har om § 17 i tilslutningsbekendtgørelsen i bl.a. en afgørelse af 3. december 2003, j.nr. 21-82 fastslået, at de tilfælde, der efter bestemmelsen kan anses som "særlige", ikke er nærmere definerede eller begrænsede i bekendtgørelsen, og at der således vil kunne dispenseres under hensyn til såvel varmemforsyningsmæssige som andre grunde, hvis kommunen vurderer, at der foreligger et "særligt tilfælde".

Energiklagenævnet har i en afgørelse af 28. juni 2004, j.nr. 21-128 fastslået, at det efter nævnets opfattelse er en grundlæggende betingelse, at sagen kan betragtes som tilstrækkeligt oplyst, således at kommunen har et forsvarligt afgørelsesgrundlag.

Energiklagenævnet har i en afgørelse af 24. juni 2004, j.nr. 21-179 fastslået, det efter nævnets opfattelse er en grundlæggende betingelse, at der er foretaget en konkret og individuel vurdering af ansøgerens forhold.

Energiklagenævnets bemærkninger

1. Sagen drejer sig, dels om tinglysning er en gyldighedsbetingelse, dels om klagerne kan opnå dispensation fra tilslutningspligt til fjernvarme.

2. Det fremgår af sagen, at beslutningen om tilslutningspligt til fjernvarmenettet ved brev af 8. november 1989 behørigt blev meddelt de daværende ejere af ejendommen beliggende [...], men at tilslutningspligten ikke blev tinglyst på ejendommen.

Nævnet bemærker, at tilslutningspligten påhviler ejendommen og ikke ejerne jf. bekendtgørelse nr. 98 af 19. marts 1982 om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg § 17, stk. 4, samt bekendtgørelse nr. 581 af 22. juni 2000 om tilslutning m.v. til kollektive varmforsyningsanlæg § 20, stk. 4.

Energiklagenævnet bemærker desuden, at manglende tinglysning ikke fører til, at tilslutningspligten ikke kan gøres gældende over for en efterfølgende erhverver.

Herudover bemærkes det, at oplysninger om tilslutningspligt til fjernvarme var anført i købsaftalen samt på ejendomsoplysningsskema vedlagt købsaftalen.

Den, af klagerne anførte manglende hjemmel for Hundested Varmeværk til at fastholde klagerne i medlemskab hos varmeværket, må således afvises.

3. Energiklagenævnet tilføjer, at tilsyn med varmforsyningslovens overholdelse henhører under Energitilsynet, og at spørgsmål om erstatning, ugyldighed og andre formueretlige retsvirkninger henhører under domstolene. Nævnet kan derfor ikke tage stilling til, hvorvidt den manglende tinglysning eller den antydede misligholdelse fra varmeværket kan udløse retsvirkninger efter disse regler.

4. Vedrørende dispensation bemærker nævnet, at en kommune ved afgørelsen af, om der skal meddeles dispensation efter § 17, stk. 1, har vide rammer med hensyn til hvilke forhold, der kan indgå i afgørelsen og med hvilken vægt. Det er dog efter nævnets opfattelse en grundlæggende betingelse, at sagen kan betragtes som tilstrækkeligt oplyst, således at kommunen har et forsvarligt afgørelsesgrundlag, og at der er foretaget en konkret og individuel vurdering af ansøgerens forhold.

17. august 2005

J.nr.: 21-306

Eksp.nr.: 22635

BGJ-EKN

Side 8 af 10

I sin afgørelse af 4. oktober 2004 har Hundested Kommune alene taget stilling til, at ejere af ejendomme, der er pålagt tilslutningspligt iht. tilslutningsbekendtgørelsen § 16, ikke senere kan kræve sig fritaget for tilslutning med henvisning til, at der nu er installeret et opvarmningssystem, som ellers ikke kan kræves tilsluttet. Kommunen har ikke taget begrundet stilling til, hvorvidt samme forhold kan medføre en anvendelse af § 17, stk. 1.

Energiklagenævnet må ud fra Hundested Kommunes afgørelse af 4. oktober 2004 samt den af kommunen fremsendte redegørelse af 11. november 2004 lægge til grund, at kommunen heller ikke har vurderet, hvorvidt der kan meddeles klager dispensation efter andre forhold end de i tilslutningsbekendtgørelsen § 15 nævnte jf. §§ 16 og 17.

17. august 2005

J.nr.: 21-306

Eksp.nr.: 22635

BGJ-EKN

Energiklagenævnet skal desuden bemærke, at Hundested Kommune i sin afgørelse af 4. oktober 2004 har lagt vægt på, at klager ved varmeværkets rutinemæssige målerudskiftning i 2003 ikke ville have opsat ny måler, samt at klager selv har afmonteret det af varmeværket opsatte måleraflæsningsstik.

Side 9 af 10

Tilslutningsbekendtgørelsen § 17, stk. 1 giver adgang for kommunen til at dispensere i "særlige tilfælde". De tilfælde, der kan anses for særlige er ikke nærmere defineret eller begrænset i bekendtgørelsen. Der vil således kunne dispenseres under hensyn til såvel varmemforsyningsmæssige som andre grunde, herunder personlige og økonomiske forhold for ansøgeren, hvis kommunen vurderer, at der foreligger "et særligt tilfælde". Energiklagenævnet finder dog ikke, at der i tilslutningsbekendtgørelsen § 17 er fastsat en hjemmel for kommunen til at lægge vægt på klagers samarbejde med varmeværket.

Nævnet må lægge til grund, at Hundested Kommune ikke har foretaget en konkret vurdering af, om det af [...] anførte kan begrunde en dispensation fra tilslutningspligten. Hundested Kommunes afgørelse af 4. oktober 2004 ophæves derfor, idet sagen hjemvises til fornyet behandling.

5. Energiklagenævnet går ud fra, at Hundested Kommune snarest opfylder sin pligt til at foretage den lovpåbudte tinglysning, og at nævnet derfor ikke for tiden behøver at foretage sig videre.

Energiklagenævnets afgørelse

Den af klagerne anførte manglende hjemmel for Hundested Varmeværk til at fastholde klagerne i medlemskab hos varmeværket afvises.

Hundested Kommunes afgørelse af 4. oktober 2004 ophæves, og sagen hjemvises til fornyet behandling.

Denne afgørelse er truffet af Energiklagenævnets formand efter § 5, stk. 2, i bekendtgørelse nr. 907 af 25. august 2004 om forretningsorden for Energiklagenævnet, samt efter § 26 i lov om varmemforsyning jf. lovbekendtgørelse nr. 347 af 15. maj 2005 om lov om varmemforsyning.

Denne afgørelse kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Kopi af afgørelsen er sendt til Hundested Kommune samt Hundested Varmeværk A.m.b.a. ved Advokaterne Andersen og Thoregaard.

P.N.V.

17. august 2005

J.nr.: 21-306

Eksp.nr.: 22635

BGJ-EKN

Side 10 af 10

Christen Boye Jacobsen
Nævnnsformand

/Brit Gotthard Jensen
Energiklagenævnet